Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0442

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. J.E.M. Sünnen, secretaris)

Datum uitspraak	8 juni 2023
Klacht van	De heer [naam 1] en mevrouw [naam 2], ten behoeve van [naam 2], verder te noemen de consument
Tegen	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Leeuwarden, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit het Polis-reglement

Samenvatting

Spaarkasovereenkomst. Verjaring 7:985 BW. De spaarkasovereenkomst van de consument is per 31 december 2008 beëindigd. De consument stelt geen uitkering te hebben ontvangen en dat zij niet is benaderd door de verzekeraar om haar te wijzen op de beëindiging van de verzekering. De verzekeraar beroept zich op verjaring 7:985 BW. De commissie oordeelt dat het beroep op verjaring slaagt. De verjaring staat een verdere inhoudelijke beoordeling in de weg. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen ingediende stukken. Het gaat om 1) het klachtformulier van de consument, 2) de aanvullende stukken van de consument, 3) het verweerschrift van de verzekeraar, 4) de reactie van de consument op het verweerschrift (de repliek) en 5) de reactie van de verzekeraar op de repliek (de dupliek).

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 1 februari 1968 heeft de consument een spaarkasovereenkomst (een bijzondere levensverzekering) afgesloten bij 'De N.V. Maatschappij voor Sparen, Beleggen en Verzekeren "Spaarbeleg"/Catharijnesingel 35/Utrecht' (hierna: 'N.V. maatschappij Utrecht'). Op de overeenkomst is het 'Polis-reglement' van toepassing. De bedingen die relevant zijn voor deze klacht zijn in de bijlage van deze uitspraak opgenomen.

2.2 De consument en N.V. maatschappij Utrecht zijn overeengekomen dat – wanneer aan alle betalingsverplichtingen zijn voldaan - bij in leven zijn van de consument op de einddatum (31 december 2008) een minimale uitkering van fl. 4.539,50 (€ 2.059,94) was gegarandeerd en bij eerder overlijden van de verzekerde fl. 4.250,- aan de echtgenoot zou worden uitgekeerd. Uit het Polis-reglement blijkt dat met een deel van de door de inschrijver verschuldigde premie – de spaarstorting – werd belegd.

2.3 Door de verzekeraar zijn, ten behoeve van een andere verzekering van de consument dan de onderhavige, in de periode 2001 en 2010 jaaroverzichten gestuurd naar het adres waar de consument ten tijde van de einddatum van de spaarkasovereenkomst in 2008 woonde.

2.4 Op 15 september 2022 heeft de consument de verzekeraar gevraagd wat er met de spaarkasovereenkomst is gebeurd.

2.5 De verzekeraar heeft de consument in september 2022 eerst bericht dat er geen gegevens bij de verzekeraar bekend zijn over deze verzekering en heeft de consument verwezen naar een andere verzekeraar. Aan de hand van het aan de verzekeraar overgelegde polisblad heeft de verzekeraar de consument op 6 december 2022 uitgelegd dat de einddatum reeds is verstreken en er na de einddatum van de jaarkas geen uitkeringen meer volgen. Tot slot heeft de verzekeraar op 12 december 2022 de consument bericht dat de spaarkasovereenkomst reeds in 2008 is beëindigd, dat er volgens de verzekeraar geen overlijdensdekking meer van kracht was na de einddatum, dat er geen correspondentie in het archief van de verzekeraar aanwezig is, dat de wettelijke bewaartermijn van het dossier is verstreken en de vordering van de consument is verjaard op grond van 7:985 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

De klacht en vordering

2.6 De consument vordert van de verzekeraar de nakoming van de spaarkasovereenkomst, inhoudende dat de verzekeraar het gegarandeerde aandeel van de spaarkas-overeenkomst van fl. 4.539,50 (€ 2.059,94) aan haar uitkeert.

2.7 Haar vordering berust op de stelling dat het bedrag nog niet is uitgekeerd en de verzekeraar na verlopen van de einddatum geen contact heeft gezocht, terwijl de verzekeraar wist waar de consument woonde. In dit kader verwijst de consument ook naar artikel 8 van de Gedragscode Claimbehandeling voor verzekeringen 2020, waarin is opgenomen dat de verzekeringsnemer of begunstigde na het eindigen van een levensverzekering bericht hoort te ontvangen van de verzekeraar waarin de verzekeringsnemer of begunstigde kan lezen waarop zij recht hebben. Dit is niet gebeurd.

2.8 Daarnaast is het beroep op verjaring door de verzekeraar naar maatstaven onredelijk en onbillijk op grond van 6:2 jo. 6:248 BW.

De consument verwijst daarbij naar de uitspraak gerechtshof Arnhem/Leeuwarden[1], waarin is bepaald dat het beroep van de verzekeraar op een SIR-Limiet vanwege de omstandigheden van geval naar maatstaven onredelijk en onbillijk is bevonden.

Het verweer

2.9 De verzekeraar heeft de volgende verweren gevoerd.

- De verzekeraar heeft geen enkele informatie in haar administratie aangetroffen over deze overeenkomst en kan daardoor op geen enkele wijze nagaan of de consument alle verschuldigde premies heeft voldaan, of zij de verjaring heeft gestuit en of uit hoofde van de spaarovereenkomst in het verleden aan de consument een uitkering is verricht.

- Als de verzekeraar destijds de verzekering van de consument in haar administratie zou hebben gehad, wat de verzekeraar betwist, dan zou de verzekeraar de consument op gebruikelijke wijze bij dit soort verzekeringen over de waarde-ontwikkeling en de expiratie van de verzekering hebben geïnformeerd. De consument stelt dat zij alle oude brieven van de verzekeraar en andere verzekeraars bewaard heeft, maar heeft geen enkele brief van de verzekeraar overgelegd die betrekking heeft op deze verzekering.

- Uit de overgelegde stukken blijkt dat na afloop van de spaarkasovereenkomst het voor verdeling beschikbare bedrag wordt vastgesteld (zie artikel 14 van het Polis-reglement). De gelden die niet tijdig waren opgevorderd vervielen aan de jaarkas (zie artikel 16 van het Polis-reglement). De jaarkas is het onderlinge fonds dat wordt gevormd door de spaarstortingen van de inschrijver (zie artikel 1 sub d van het Polis-reglement) en niet de verzekeraar met wie de consument de overeenkomst heeft gesloten. Van de verzekeraar mag niet worden verlangd dat zij ‘overeenkomstig de eisen van redelijkheid en billijkheid’ alsnog enige betaling aan de consument doet. Daarnaast als de consument daadwerkelijk geen uitkering heeft ontvangen, dan is de vordering al verjaard.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 Aan de orde is de vraag of de verzekeraar ertoe gehouden kan worden de minimale uitkering van fl. 4.539,50 (€ 2.059,94), dat op de verzekeringsovereenkomst was gegarandeerd bij het in leven zijn van de consument per 31 december 2008, aan de consument uit te keren.

[1] arrest gerechtshof Arnhem/Leeuwarden ECLI:NL:GHARL:2021:658

Voordat het dossier nader inhoudelijk kan worden beoordeeld, moet eerst worden vastgesteld of de vordering is verjaard nu dit het meest verstrekkende verweer van de verzekeraar is.

Is er sprake van verjaring?

3.2 Ten aanzien van de vordering van de consument, doet de verzekeraar een beroep op grond van 7:985 BW. Hierin staat dat de rechtsvordering tot het doen van een uitkering verjaart, door verloop van vijf jaar na de dag waarop die vordering opeisbaar is geworden.

3.3 De vordering uit de spaarkasovereenkomst van de consument is op 31 december 2008 opeisbaar geworden en was op het moment dat de consument de verzekeraar om informatie vroeg over de spaarovereenkomst (in september 2022) al verjaard. Door de verjaring is er geen rechtens afdwingbare vordering meer aan de zijde van de consument op de verzekeraar. De vordering is daarmee niet afdwingbaar via Kifid als geschillencommissie of een (andere) rechtelijke instantie.

Is het beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar?

3.4 De consument voert nog aan dat het beroep van de verzekeraar op verjaring in het onderhavige geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, omdat de verzekeraar er niet alles aan heeft gedaan om de consument te traceren en te informeren over de expiratiedatum. Los van het door de consument aangehaalde arrest van Arnhem/Leeuwarden in 2.8, dat in dit specifieke geval niet vergelijkbaar van toepassing is, kan een beroep op verjaring slechts in uitzonderlijke gevallen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn en moet het zeer uitvoerig gemotiveerd worden. Dit omdat het leerstuk verjaring nu juist voor rechts-zekerheid moet zorgen. Het niet traceren van de consument is geen dusdanig uitzonderlijk geval om te kunnen spreken van een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar beroep op verjaring.

3.5 Voor zover de consument zich beroept op een Gedragscode uit 2020 gaat dit niet op nu de verjaringstermijn al inging eind 2008 en eind 2013 de verjaring definitief was.

Conclusie

3.6 De conclusie is dat de vordering is verjaard, van een rechtsvordering aan de zijde van de consument is geen sprake meer. De commissie komt daarmee niet meer toe aan de behandeling van de overige inhoudelijke argumenten en wijst de vordering van de consument af.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit het Polis-reglement

Artikel 1
In dit reglement wordt verstaan onder:
(…)
d. Jaarkas: het ondelinge fonds, dat wordt gevormd door spaarstortingen van de inschrijvers en de uit het beheer daarvan voortvloeiende uitkomsten. (…)

Artikel 2
(…) Na afloop van de jaarkas wordt deze verdeeld onder de begunstigden-bij-leven. (…)

Artikel 13
Iedere jaarkas wordt afzonderlijk geadministreerd. Onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen van de spaarkas worden de in de gezamenlijke jaarkassen aanwezige gelden als één geheel voor rekening van de jaarkassen belegd. (…)

Artikel 14
Na afloop van de jaarkas wordt het voor verdeling beschikbare bedrag vastgesteld. Tot dit bedrag zijn gerechtigd de begunstigden-bij-leven van die spaarkasovereenkomsten, waarop de betalingen niet werden gestaakt en waarvoor binnen drie maanden na afloop van de jaarkas zijn ingeleverd:
a. een door de spaarkas accoord bevonden bewijs dat de verzekerde op het tijdstip van afloop van de jaarkas in leven was;
b. een door de spaarkas accoord bevonden geboortebewijs van de verzekerde. Na afloop van drie maanden wordt het aandeel van de spaarkasovereenkomst vastgesteld. (…)

Artikel 15
Een spaarovereenkomst, waarvoor binnen de gestelde termijn van drie maanden na afloop van de jaarkas niet zijn ingeleverd het bewijs dat de verzekerde op het tijdstip van afloop van de jaarkas in leven was en het geboortebewijs van de verzekerde, wordt van de verdeling uitgesloten.

Artikel 16
Een aandeel in de jaarkas, dat niet binnen vijf jaren na afloop van de jaarkas is opgevorderd, vervalt ten gunste van de lopende jaarkassen.